

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Jana Ducháčka a soudců JUDr. Marie Vokřínkové a Mgr. Lukáše Páchy ve věci žalobkyně **XXX**, nar. **XXX**, bytem v **XXX**, zast. JUDr. Annou Romanovou, advokátkou se sídlem v Hradci Králové, nám. 5.května 812, proti žalovanému **XXX**, nar. **XXX**, bytem v **XXX**, zast. JUDr. Pavlem Novákem, advokátem se sídlem v Praze 8, V Holešovičkách 1579/24, **o výživné manželky**, k odvolání žalovaného proti rozsudku Okresního soudu v Pardubicích ze dne 8.11.2011, č.j. 15C 8/2011-283, **t a k t o :**

I. Rozsudek okresního soudu se v napadených výrocích I., II. a III. **m ě n í** takto :

Žalovaný je povinen platit žalobkyni výživné pro manželku v období od 1.9.2011 do 31.12.2011 ve výši 5.000,- Kč měsíčně.

Dlužné výživné za období od 1.9.2011 do 31.12.2011 se nestanoví.

Žalobní požadavek, v němž se žalobkyně domáhala uložení povinnosti žalovanému platit jí výživné pro manželku v období od 27.1.2011 do 31.8.2011 a od 1.1.2012 do budoucna ve výši 12.000,- Kč měsíčně a v období od 1.9.2011 do 31.12.2011 dalších 7.000,- Kč měsíčně, se **z a m í t á**.

Návrh žalobkyně na vyslovení předběžné vykonatelnosti rozsudku se zamítá.

- II. Žalobkyně je povinna nahradit žalovanému náklady řízení před soudem prvního stupně ve výši 36.898,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho advokáta.
- III. Žalobkyně je povinna nahradit žalovanému náklady odvolacího řízení ve výši 36.519,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám jeho advokáta.

O d ů v o d n ě n í :

Okresní soud shora uvedeným rozsudkem uložil žalovanému povinnost platit počínaje dnem 27.1.2011 žalobkyni výživné manželky v částce 12.000,- Kč, a to vždy do každého 15. dne v měsíci předem (výrok I.), dlužné výživné za období od 27.1.2011 do 31.10.2011 ve výši 109.935,- Kč uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku (výrok II.), žalovanému uložil povinnost nahradit žalobkyni náklady řízení v částce 68.625,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám její advokátky (výrok III.), zamítl návrh žalobkyně na vyslovení předběžné vykonatelnosti rozsudku (výrok IV.) a konečně žalovaného zavázal k povinnosti zaplatit České republice na účet Okresního soudu v Pardubicích soudní poplatek v částce 7.200,- Kč v třídní lhůtě splatnosti od právní moci tohoto rozsudku (výrok V.).

Předmětem tohoto řízení byl požadavek žalobkyně na přiznání výživného pro manželku za situace, kdy jde o dosud nerozvedené, avšak nefunkční manželství, neboť od února 2010 účastníci nežijí ve společné domácnosti. Tehdy žalovaný nejprve odjel na půlroční vojenskou misi do XXX, po návratu se v místě bydliště zdržoval sporadicky, a to zejména pro navázaný vztah s jinou ženou. Dle tvrzení žalobkyně životní úroveň obou manželů v tomto období je značně nesrovnatelná, neboť žalovaný jako příslušník XXX i v souvislosti s vojenskou misí v XXX pobíral kromě základního platu i vysoké odměny za účast na této zahraniční misi. Oproti tomu žalovaná pracuje jako XXX, musí zajišťovat výživu dvou společných synů XXX a XXX. Kromě zásadně rozdílných příjmových poměrů obou manželů žalobkyně tvrdila, že žalovaný nakládá s finančními prostředky náležejícími do společného jmění manželů bez jejího vědomí, proti její vůli a toliko ve svůj prospěch.

Obrana žalovaného v průběhu řízení byla založena na tvrzení, že je třeba poměřovat výdělkové poměry obou manželů v období, za které žalobkyně žádá přiznání výživného a současně je třeba přihlídnout k tomu, v jaké míře se žalovaný podílí na úhradě závazků ze společného jmění manželů. Tvrdil, že ze svého příjmu přesahujícího 40.000,- Kč čistého měsíčně poukazyval do srpna 2011 částku 11.500,- Kč, která měla sloužit na úhradu leasingových splátek automobilu XXX v držení žalobkyně, dále výdajů s bydlením v XXX a úhrady jeho pojištění. Kromě toho po celou dobu ze svého příjmu výlučně on sám splácí hypoteční splátky v částce 14.773,- Kč a další úvěr na bydlení ve výši 8.555,- Kč měsíčně. Konečně výdaje žalovaného podle jeho vlastního tvrzení jsou zvyšovány i místem výkonu služebního poměru v XXX, kdy v souvislosti s dojížděním či přebýváním v XXX vynakládá až 6.000,- Kč měsíčně. Ve vztahu k plnění vyživovací povinnosti k dětem odmítl, že by se na ní nijak nepodílel, neboť tuto povinnost plní naturálním způsobem.

Soud prvního stupně se při dokazování předně zaměřil na příjmové poměry obou účastníků, kdy v případě žalovaného přihlížel i k příjmům získaným za účast žalovaného na zahraniční misi v XXX, což mu v průběhu roku 2010 přineslo zvýšený příjem přesahující částku 700.000,- Kč. V období roku 2011 pak zjistil příjem žalovaného sestávajícího ze mzdy, z příspěvku na bydlení a z vyplaceného stravného ve výši přesahující 57.000,- Kč čistého měsíčně. Příjem žalobkyně v období roku 2011 zjistil ve výši 24.000,- Kč měsíčně v průměru. Soud prvního stupně odmítl vést dokazování ke zjišťování příčin rozvratu manželství a k tomu, jak jednotliví účastníci pečují o společnou domácnost, k případně výlučným závazkům žalovaného a rovněž pak k navázání mimomanželské známosti žalovaného. V této souvislosti nebylo totiž sporu o tom, že vztahy účastníků jsou narušeny a manželství neplní svoji ekonomickou funkci. Není totiž podle soudu prvního stupně významné, co bylo příčinnou navázání XXX a případného nerovnoměrného nakládání s majetkem ve společném jmění manželů (dále jen SJM) či zatěžování majetku v SJM jednostranným závazkem, neboť toto bude spíše předmětem majetkového vypořádání v jiném řízení.

Při hodnocení životní úrovně obou manželů soud prvního stupně kromě rozdílných příjmových poměrů, a to i se zřetelem na příjmy žalovaného z mise v XXX v roce 2010, přihlížel i k tomu, že si žalovaný zakoupil na leasing motocykl a pravidelné měsíční splátky činí 2.872,- Kč, dále si zakoupil osobní automobil XXX a další částku 160.000,- Kč vynaložil na přestavbu tohoto automobilu na sportovní verzi. Všechny tyto okolnosti podle soudu prvního stupně svědčí o zásadní disproporci životní úrovně mezi účastníky a z toho pak posléze dovodil opodstatněnost nároku žalobkyně na přiznání výživného manželky v částce 12.000,- Kč měsíčně. To i s přihlídnutím k tomu, že žalovaný bude muset platit i výživné pro své nezletilé děti, které za ně nárokuje v jiném řízení žalobkyně v částkách přesahujících 14.000,- a 15.000,- Kč měsíčně. Žalobkyni tak přiznal měsíční výživné ve výši 12.000,- Kč, vypočetl dlužné výživné za měsíce, za které se výživné stalo splatným a uložil žalovanému povinnost tento dluh žalobkyni ve lhůtě do tří dnů zaplatit. Rovněž pak žalobkyni přiznal z důvodu procesní úspěšnosti v řízení právo na náhradu nákladů, zejména za zastoupení advokátem a žalovanému konečně uložil povinnost zaplatit soudní poplatek, když na něj poplatková povinnost podle § 2 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb. přešla a výše poplatku je dána § 6 odst. 3 a položkou 5 písm. b/ zákona o soudních poplatcích a je tedy počítána ze základu poplatku v částce 720.000,- Kč. Zamítavý výrok ve vztahu k požadavku na vyslovení předběžné vykonatelnosti vyplývá z ust. § 162 odst. 1 písm. a/ o.s.ř., neboť rozsudky

odsuzující k plnění výživného jsou předběžně vykonatelné již ze zákona a není třeba předběžnou vykonatelnost stanovovat rozhodnutím.

Proti tomuto rozsudku se žalovaný včas odvolal a navrhol, aby odvolací soud rozsudek soudu prvního stupně změnil a žalobkyni žádné výživné nepřiznal. Soudu prvního stupně vytkl především nesprávné závěry o porovnávání životní úrovně obou manželů. Je to totiž žalobkyně, která měla a má k dispozici rodinný dům v XXX, naopak žalovaný buď musel do zaměstnání dojíždět nebo v průběhu týdne se spokojovat s přespáváním v zaměstnání či u příbuzných. Je to ale on, který ze svého příjmu hradí veškeré závazky, tedy hypoteční úvěr i úvěr na bydlení. Na výdajích s rodinným domem se pak žalovaný rovněž podílel minimálně do poloviny roku 2011 platbami částky 11.500,- Kč, z níž část šla na úhradu elektrické energie, plynu, koncesionářských poplatků za televizi a rozhlas a pojištění domácnosti. Zpochybnil rovněž závěry soudu prvního stupně o tom, že v pracovních dnech nemusí vynaložit téměř žádné náklady na stravování, neboť v případě, že stravování není zajištěno pro příslušníky XXX, pak příspěvek na stravování je započítáván jako samostatná položka do mzdy a žalovaný si tak stravu musí zajišťovat ze svého (byť zvýšeného) příjmu. Zásadní rozdíl v životní úrovni obou manželů nelze dovodit ani z toho, že žalovaný si pořídil osobní automobil XXX, neboť jde o ojetý automobil; oproti tomu žalobkyně má k dispozici nový automobil značky XXX v podobné cenové úrovni. Podle přesvědčení žalovaného je přiznané výživné mimo realitu skutečných příjmových poměrů žalovaného i s ohledem na další dvě vyživovací povinnosti k nezletilým dětem. V průběhu odvolacího řízení pak žalovaný doplnil tvrzení k novým skutečnostem nastalým po vyhlášení rozsudku soudu prvního stupně, zejména ve vztahu k rozhodnutí o výživném pro nezletilé děti, kdy Okresní soud v Pardubicích rozsudkem z 23.3.2012 zavázal žalovaného k povinnosti platit výživné pro nezl. XXX v částce 8.000,- Kč a pro nezl. XXX 6.000,- Kč a současně mu uložil povinnost složit ve prospěch každého z nezletilých částku 100.000,- Kč na bankovní účet. Nově také došlo v jeho poměrech k rozhodnutí zaměstnavatele o XXX což ve výsledku vedlo zaměstnavatele k zahájení řízení o přeložení v rámci XXX, případně propuštění ze služebního poměru, neboť žalovaný v tuto chvíli nesplňuje předpoklady pro další služební zařazení na stávající pozici. To vedlo k zásadní změně jeho příjmových poměrů.

Žalobkyně považovala rozsudek soudu prvního stupně za správný a navrhovala jeho potvrzení. Souhlasila především se závěrem soudu prvního stupně, že životní úroveň obou manželů je zásadně odlišná a vyplývá to především z toho, že žalovaný dlouhodobě nakládá se svými příjmy bez ohledu na názor žalobkyně a toliko ve svůj prospěch. Ze zvýšených příjmů v průběhu roku 2010 si zakoupil motocykl XXX za 300.000,- Kč, vozidlo vyšší kategorie značky XXX, které si následně nechal přestavět na sportovní verzi za částku 160.000,- Kč a konečně zatížil společné jmění dalšími úvěry. Současně to byla žalobkyně, která od ledna 2010 soustavně a nepřetržitě pečovala o společné nezletilé děti, zajišťovala jejich výdaje a žalovaný se na tomto dostatečným způsobem nepodílel. Opětovně vyjádřila přesvědčení, že při úvaze o výživném je třeba zohlednit zvýšené příjmy žalovaného i z období roku 2010. Ve vztahu ke zvýšeným výdajům žalovaného v souvislosti s místem výkonu služebního poměru u XXX v XXX namítala, že žalovaný nikdy nezvažoval změnit místo výkonu služebního poměru a využít možnosti sloužit přímo v XXX či XXX v XXX. Ani prostřednictvím úhrad hypotečního úvěru či splátky úvěru na lepší bydlení se nemůže podle představy žalobkyně žalovaný zbavit své povinnosti platit výživné. To zejména proto, že měl

využít zvýšených příjmů z průběhu roku 2010 na snížení závazků například ve formě mimořádné splátky.

V průběhu odvolacího jednání oba účastníci shodně potvrdili, že žalovaný zaplatil žalobkyni na výživném pro manželku 3 x 12.000,- Kč za měsíce prosinec, leden a březen roku 2011, resp. 2012.

Odvolací soud projednal odvolání žalovaného postupem podle § 212 a § 212a o.s.ř., když za tím účelem zčásti doplnil dokazování o okolnostech nastalých po vyhlášení rozsudku soudu prvního stupně. Ze zprávy zaměstnavatele žalobkyně zjistil, že průměrný čistý měsíční příjem žalobkyně od XXX od května 2011 do ledna 2012 činí 24.900,- Kč. Ze zprávy zaměstnavatele žalovaného zjistil, že čistý měsíční příjem žalovaného od XXX v období od května do prosince 2011 činil 39.125,- Kč, k čemuž mu pravidelně byl vyplácen příspěvek na bydlení ve výši 10.200,- Kč a dále pak náhrada za stravu v rozmezí 3.180,- až 4.770,- Kč měsíčně. V měsíci lednu 2012 čistý příjem byl tvořen toliko mzdou ve výši 40.721,- Kč, náhradou stravy 3.657,- Kč a odměnou 2.500,- Kč.

Z usnesení Krajského soudu v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích z 30.11.2011, č.j. 18Co 571/2011-354 zjistil, že v řízení o péči o nezletilé děti XXX a XXX bylo vydáno předběžné opatření, podle kterého byl otec – žalovaný zavázán k povinnosti platit výživné k rukám matky nezletilých ve výši 2.500,- Kč měsíčně. Pro vymožení tohoto výživného pak byl nařízen výkon rozhodnutí srážkami ze mzdy povinného usnesením Okresního soudu v Pardubicích z 13.3.2012, č.j. 39E 167/2012-16.

Pokud žalovaný předkládal soudu prvního stupně záznam o pohovoru s nadřízeným, a to na základě rozhodnutí o XXX, pak takové dokazování k tvrzení žalovaného je zatím předčasné, neboť v poměrech žalovaného prozatím nedošlo s konečnou platností k žádné podstatné změně. Odvolací soud tak vycházel pro účely svého dalšího rozhodnutí z těch okolností, které byly zjištěny soudem prvního stupně, případně ty, které byly zjištěny z výše uvedeného doplněného dokazování. Případná budoucí změna služebního zařazení žalovaného či dokonce propuštění ze služebního poměru nemůže být v této fázi prozatím zohledněna.

Ke skutkovému stavu zjištěnému soudem prvního stupně a doplněného odvolacím soudem je třeba doplnit, že ani odvolací soud nepovažoval za potřebné doplňovat dokazování provedením četných důkazních návrhů ze strany žalobkyně. Jde především o prokazování skutečností nevýznamných pro určení výživného, ale spíše k otázce rozvratu manželství či úkonům žalovaného při nakládání s majetkem v SJM, což by mělo být předmětem vypořádání společného jmění. Případně jde o okolnosti mimo posuzované období. Poté dospěl k následujícím závěrům.

Podle § 91 odst. 1 zákona o rodině mají manželé vzájemnou vyživovací povinnost. Podle odst. 2 tohoto ustanovení neplní-li jeden z manželů tuto povinnost, určí soud na návrh některého z nich její rozsah, přičemž přihlédne k péči o společnou domácnost. Rozsah vyživovací povinností stanoví tak, aby hmotná a kulturní úroveň obou manželů byla zásadně stejná. Dle těchto zákonných pravidel soudní praxe (např. Cpj 36/77) vyžaduje především zjištění, zda a z jakého důvodu některý z manželů neplní svoji vyživovací povinnost, jaké jsou

osobní, rodinné a majetkové poměry manželů, jaké jsou odůvodněné potřeby navrhovatele a schopnosti a možnosti povinného manžela. Je také třeba zjišťovat a posuzovat otázku péče manželů o společnou domácnost a případně i péči o nezletilé děti. Zkoumání těchto okolností a tedy předpokladů pro stanovení výživného mezi manželi musí být podle přesvědčení odvolacího soudu vztahováno k období, za které se žalobce domáhá přiznání výživného, neboť výživné lze podle § 98 odst. 1 zákona o rodině přiznat ode dne zahájení soudního řízení, což také žalobkyně v této posuzované věci činí. Tímto obdobím je tedy období po datu podání žaloby, ke kterému došlo 27.1.2011. Je tedy třeba poměřovat hmotnou a kulturní úroveň žalobkyně a žalovaného v tomto posuzovaném období. Zpravidla lze poměřovat příjmy obou manželů, jejich výdaje, míru podílu na hrazení buď společné domácnosti v širším slova smyslu, kdy nejsou společně uhrazovány veškeré společné výdaje a pak také míra účasti na zajišťování potřeb dětí. V této souvislosti má odvolací soud za to, že míru účasti péče o nezletilé děti lze posuzovat podle osobní účasti, neboť v případě hmotného zabezpečení je plnění takové povinnosti uplatňováno ze strany dětí prostřednictvím vyživovací povinnosti rodičů vůči dětem podle § 85 a násl. zákona o rodině. Jestliže by tedy žalovaný v posuzované věci nepřispíval na výživu svých dětí podle svých schopností, možností a majetkových poměrů, mohou se děti domáhat přiznání výživného i zpětně za dobu tří let před podaným návrhem podle § 98 odst. 1 věta za středníkem zákona o rodině. To ostatně obě děti prostřednictvím své matky činí, ve věci již bylo vydáno předběžné opatření, které je realizováno v rámci vykonávacího řízení a již také bylo rozhodnuto nepravomocným rozhodnutím soudu prvního stupně. Disproporce mezi výdělkovými poměry či celkovou životní úrovní obou rodičů je ve vztahu k dětem třeba řešit určením výživného podle § 85 zákona o rodině.

Z výše uvedeného má odvolací soud za to, že v souvislosti s hmotnou a kulturní úrovní manželů pro účely rozhodnutí o jejich vzájemné vyživovací povinnosti podle § 91 odst. 1 a 2 zákona o rodině jsou rozhodující aktuální poměry. Tedy je rozhodující jakých aktuálních příjmů dosahuje ten který z manželů, jaké má aktuální výdaje, jakým aktuálním způsobem se ten který z manželů podílel či podílí na úhradě výdajů ze společné domácnosti. Jestliže v rámci společného jmění manželů před rozhodným obdobím docházelo k nesouladu v nakládání se společným majetkem, k tomu, že některé majetkové hodnoty byly použity ve významné míře jen ve prospěch jednoho z manželů či dokonce k zásadní disproporci v tom, jak se kdo zasloužil o nabytí či udržení společného jmění, tak takové souvislosti a nároky je namísto spíše vypořádat v rámci řízení o vypořádání společného jmění podle pravidel vyjádřených v ust. § 149 odst. 2 obč.zák. Jestliže tedy ze zvýšených příjmů v průběhu roku 2010 žalovaný bez souhlasu žalobkyně zakoupil automobil, dále tento automobil zhodnotil, rovněž zakoupil na leasing motocykl, pak se zjevně jedná o majetkové hodnoty, které je třeba vypořádat v rámci společného jmění a nepromítat je do porovnávání životní úrovně v jiném období. Jestliže současně nebylo prokázáno, že by v době rozhodné, tedy od 27.1.2011 žalovaný kromě svého příjmu ze zaměstnání měl k dispozici nějaké své výlučné úspory, pak k takovým okolnostem z průběhu roku 2010 není možné podle přesvědčení odvolacího soudu v rámci řízení o určení výživného přihlížet. Řízení o vzájemné vyživovací povinnosti mezi manželi za trvání jejich společného jmění má své místo především tehdy, pokud dochází k rozvratu manželství, k tomu, že není plněna ekonomická funkce manželství a vlivem toho dochází k disproporci mezi příjmy obou manželů na straně jedné a jejich výdaji na straně druhé.

O hmotné a kulturní a úrovni ve smyslu § 91 odst. 2 zákona o rodině v této posuzované věci především vypovídají skutečné příjmy obou manželů. Příjmy žalobkyně jsou v tomto posuzovaném období zásadně konstantní a pohybovaly se v průměru v částce 23.867,- Kč za prvé čtvrtletí roku 2011 až 24.900,- Kč za období od května 2011 do prosince 2011. V případě žalovaného tyto příjmy podle zprávy zaměstnavatele se pohybovaly v období od ledna do dubna 2011 ve výši 57.439,- Kč včetně příspěvku na bydlení a příspěvku na stravu, v období od května do prosince 2011 ve výši 53.091,- Kč, ale od ledna 2012 došlo ke snížení a tyto příjmy jsou ve výši 46.878,- Kč. Pokles příjmů žalovaného zjevně souvisí se mzdovými restrikcemi ve XXX a se zdaňováním náhrad vyplácených za bydlení.

O hmotné a kulturní úrovni vyplývalo to, že žalobkyně po celé toto období měla k dispozici zařízený rodinný dům v XXX, oproti tomu žalovaný v převážné době pobýval v XXX v kanceláři či u příbuzných, případně u XXX a teprve od září či října 2011 opětovně přebývá v XXX a denně dojíždí do XXX. Ať už je to z hlediska skutečných nákladů žalovaného s dojížděním či ubytováním v XXX jakkoliv, v každém případě není pochyb o tom, že takové dojíždění či přebývání v XXX s sebou přináší zvýšené výdaje ať už za dojíždění, či ubytování včetně zvýšené nutnosti zajišťovat si stravování v restauraci. Z příjmů žalovaného je třeba především odečíst jednoznačně prokázané výdaje na úhradu hypotéky ve výši 14.773,- Kč a úvěru na lepší bydlení ve výši 8.555,- Kč, což měsíčně představuje částku 23.328,- Kč. V období od ledna do srpna 2011 pak žalovaný nadále hradil prostřednictvím předávané částky 11.500,- Kč úhradu SIPA za dům v XXX ve výši 5.380,- Kč, leasing automobilu XXX v užívání výlučně žalobkyně ve výši 3.706,- Kč. Pokud žalovaný tyto příspěvky ukončil a od září 2011 již tak nečiní, je to naopak žalobkyně, která je nucena si hradit leasing automobilu, aby si tak i ona zajistila mobilitu pro účely jednak dojíždění do zaměstnání v XXX a jednak pro potřeby realizace zájmů nezletilých dětí. Jde o výdaj, který již žalovaný činit nemusí, neboť ten již z minulosti si mobilitu zajistil jiným způsobem.

Porovnáním shora uvedených příjmů a výdajů lze dojít k tomu, že v období ledna až srpna 2011 je třeba od příjmu žalovaného v průměrné výši kolem 55.000,- Kč čistého měsíčně (zvýšeného ještě o vyplacené kapesné za celý rok 2011 ve výši 14.735,- Kč) odečíst platby hypotéky a úvěru na lepší bydlení ve výši 23.328,- Kč, dále pak úhradu leasingu automobilu žalobkyně 3.700,- Kč a minimální částky na zvýšení nákladů na dojíždění či ubytování v XXX alespoň ve výši 3.000,- Kč (dle minimálního odhadu odvolacího soudu dle § 136 o.s.ř.) a konečně poloviny úhrady SIPA ve výši 2.600,- Kč. Výsledkem odpočtu výdajů žalovaného od jeho příjmu lze dospět k měsíční částce zůstatku z příjmu žalovaného kolem 24.000,- Kč čistého měsíčně. To je částka, z níž v porovnání s příjmy žalobkyně nelze uvažovat o přiznání výživného pro manželku. Pro přiznání výživného pro manželku nemůže být ani přesvědčivým důvodem to, že žalovaný používá automobil značky XXX, tedy automobil vyšší třídy navíc přestavený na sportovní verzi. Tak jak bylo uvedeno shora, pořízení takových majetkových hodnot bez souhlasu žalované může být zohledněno při vypořádání SJM. Případně zvýšené výdaje s provozem vozidla vyšší třídy (pohonné hmoty, pojištění a opravy) pak jdou spíše na vrub žalovaného, tedy v jeho neprospěch. Ostatně žalovaným pořízený automobil je automobilem starším ale zajišťujícím větší bezpečí při delších cestách za prací.

V období od září 2011 do prosince 2011 však již dochází k disproporcii v tom směru, že se žalovaný přestal podílet na úhradě plateb spojených s užíváním domu tzv. platby SIPO ve výši 5.380,- Kč a rovněž přestal poskytovat žalobkyni úhradu leasingu jejího automobilu XXX ve výši 3.700,- Kč. Celý výdaj splátky leasingu automobilu a polovinu SIPA za žalovaného tak byla nucena hradit žalobkyně a i přes zvýšené výdaje žalovaného na dojíždění do zaměstnání do XXX (v tomto období již žalovaný se trvale zdržuje v XXX) dochází k disproporcii mezi příjmy žalobkyně a žalovaného. Žalobkyni zůstává po úhradě splátek leasingu automobilu částka kolem 20.000,- Kč, žalovanému částka přesahující 30.000,- Kč a k dorovnání této disproporce považoval odvolací soud za potřebné, aby za toto období žalovaný žalobkyni přispíval na výživném 5.000,- Kč měsíčně.

Od počátku roku 2012 v souvislosti s významnějším poklesem příjmů žalovaného od jeho zaměstnavatele po odpočtu jeho splátek úvěru a úvěru na lepší bydlení a zvýšených nákladů na dojíždění zůstává žalovanému k dispozici částka kolem 20.000,- Kč čistého měsíčně, tj. podobná částka jako v případě žalobkyně, která ze svého příjmu po odpočtu leasingových splátek na automobil má k dispozici také částku přesahující 20.000,- Kč. V tomto období již oba manželé užívají společný rodinný dům, přičemž výdaje s ním spojené, jakož i jiné výdaje související se společnou domácností lze uplatňovat nárokem podle § 19 odst. 3 zákona o rodině.

Odvolací soud tak při porovnání příjmových a výdajových poměrů obou manželů dochází k tomu, že lze přiznat výživné pro žalobkyni toliko v období od září do prosince 2011, a to v částce 5.000,- Kč měsíčně. V období od ledna do srpna 2011 a ani v období od ledna 2012 do budoucna žádné výživné přiznat nelze. Z uvedených důvodů tak proto odvolací soud podle § 220 odst. 1 písm. a/ a b/ o.s.ř. rozsudek soudu prvního stupně změnil. V této souvislosti žádné dlužné výživné neurčil, neboť výživné za čtyři měsíce od září do prosince 2011 po 5.000,- Kč by představovalo částku 20.000,- Kč, avšak žalovaný na úhradě výživného pro manželku již zaplatil 3 x 12.000,- Kč, tedy částku přesahující stanovené výživné.

Při změně rozsudku soudu prvního stupně zamítl rovněž žalobní požadavek žalobkyně na vyslovení předběžné vykonatelnosti v zásadě z týchž důvodů, jak učinil soud prvního stupně s odkazem na ust. § 162 odst. 1 písm. a/ o.s.ř.. Dalším důvodem pro takové rozhodnutí je současně i to, že okamžikem doručení tohoto rozsudku odvolacího soudu bude rozhodnutí v právní moci; vzhledem k tomu, že žádná platební povinnost, vyjma nákladových souvislostí, nebyla ukládána, pak i otázka vyslovení předběžné vykonatelnosti v zásadě odpadá.

Při rozhodování o nákladech řízení odvolací soud zohlednil převažující procesní úspěch žalovaného v řízení, jak před soudem prvního stupně, tak v odvolacím řízení a přiznal mu právo na náhradu účelně vynaložených nákladů. Tyto náklady sestávají především z odměny za zastoupení advokátem ve výši podle § 3 odst. 1 a 2 vyhlášky č. 484/2000 Sb., když předmětem řízení v této věci bylo opakující se plnění na dobu delší pěti let, což znamená, že šlo o částku 720.000,- Kč (12.000,- x 12 x 5). Z toho odměna za zastoupení žalovaného v jednom stupni činí 51.700,- Kč, k tomu náleží 10 paušálních náhrad po 300,- Kč podle § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., náhrady jízdného ve výši 4.397,- Kč ke třem

jednáním soudu XXX a zpět a konečně z náhrady ztráty času za dobu cesty z XXX a zpět v rozsahu 24 půlhodin po 100,- Kč. Takto vzniklé náklady představují částku 59.764,- Kč zvýšenou o DPH na částku 73796,40 Kč.

V odvolacím řízení odměna advokáta činí opětovně částku 51.700,- Kč, náhrada cestovného za jednu cestu k odvolacímu jednání dne 29.3.2012 ve výši 1.466,- Kč, tři paušální náhrady hotových výdajů po 300,- Kč, osm náhrad za ztráty času po 100,- Kč, to vše zvýšené o DPH 20 %, k čemuž je třeba ještě připočítat soudní poplatek z odvolání 7.200,- Kč. Takto celkově vzniklé náklady činí částku 72.345,60 Kč.

S ohledem na okolnosti tohoto případu odvolací soud podle § 150 o.s.ř. částečně zkrátil nárok žalobce na náhradu nákladů řízení a přiznal mu jen polovinu z těchto nákladů. Tyto okolnosti případu jsou dány tím, že teprve v průběhu řízení došlo k určitým změnám v okolnostech významných pro určení výživného zejména na straně žalovaného, které ve výsledku vedly k převažujícímu neúspěchu žalobkyně v řízení, dále pak aplikace ust. § 3 odst. 1 vyhlášky č. 484/2000 Sb. a vyčíslení předmětu řízení jako z pětinasobku ročního plnění není přiměřeným vyjádřením hodnoty sporu. Zejména proto, že nelze očekávat, že by takto stanovená vyživovací povinnost, i kdyby snad stanovena nakonec byla podle představ žalobkyně, byla na dobu pěti let či dokonce delší. Zpravidla se totiž takto přiznávané výživné mezi rozvádějícími se manželi dotýká přechodného období, než dojde k pravomocnému rozvodu manželství, přičemž v posuzované věci je zjevné, že vztah účastníků k takovému řešení směřuje. Další okolností je to, že ačkoliv procesní úspěch žalobce byl převažující, tak přesto žalovaná v období září až prosinec 2011 byla částečně úspěšná. Vzhledem k předmětu řízení počítaného podle § 3 odst. 2 vyhlášky č. 484/2000 Sb. je takový úspěch zanedbatelný, ale porovnáváno jen s rokem 2011 již takový procesní úspěch bylo třeba zohlednit. Odvolací soud tak nakonec žalovanému přiznal shora uváděnou polovinu nákladů, což v daném případě představuje za prvostupňové řízení částku 36.898,- Kč a v případě odvolacího řízení částku 36.519,- Kč. Lhůta pro zaplacení obou těchto náhrad byla stanovena podle § 160 odst. 1 o.s.ř. v trvání tří dnů k rukám advokáta žalovaného.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku není odvolání ani dovolání přípustné.

V Pardubicích dne 5. dubna 2012

Mgr. Jan Ducháček, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Eva Hrušková, DiS.